

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/397/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113225651
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6113225651.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, v konaní právne zast. Advokátskou kanceláriou Korytár s.r.o., so sídlom Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279, proti odporcovi J. T., N.. XX. XX. XXXX, C. XX, A. A., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, v konaní právne zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom AK v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 1 078,62 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia vo výške 138,44 eur, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom, doručeným súdu dňa 12.09.2013, domáhal od odporcu zaplatenia sumy 1078,62 Eur.

Súd vykonal vo veci dokazovanie a po oboznámení sa vyjadreniami navrhovateľa, vedľajšieho účastníka, úverovou zmluvou, úverovými podmienkami, splátkovým kalendárom a ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ uviedol, že dňa 26.03.2009 uzavrel s odporcom Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorou sa zaviazal odporcovi poskytnúť dohodnutý úver vo výške 230 eur za účelom kúpy tovaru. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky (ďalej len „ÚP“).

Zároveň s podpisom úverovej zmluvy zmluvné strany uzatvorili aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru. Na jej základe vzniklo odporcovi právo na poskytnutie úveru vo výške úverového rámca 1000 eur prostredníctvom úverovej karty za podmienok ustanovených v ÚP. Zmluva o revolvingovom úvere nadobudla platnosť podpisom úverovej zmluvy. Účinnosť mala odloženú až do aktivácie karty. Uzatvorením revolvingovej zmluvy tak priamo práva a povinnosti pri uzavretí revolvingovej zmluvy odporcovi nevznikli. Povinnosti mu vznikli až okamihom účinnosti zmluvy v dôsledku aktivovania karty. Odporcu zrozumiteľne a jednoznačne oboznámil so všetkými podmienkami revolvingového úveru. Podmienky mu boli oznámené spolu s doručenou kartou, teda neboli obsiahnuté len v úverových podmienkach. Odporca si bol podľa neho vedomý súčasného uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere,

nešlo o žiadne „skrytie“ zmluvy do úverových podmienok. Slobodným a vážnym prejavom vôle využil odporca svoje právo a aktivoval si doručенú kartu, z ktorej následne čerpal revolvingový úver.

Poukázal aj na to, že vzhľadom na špecifickosť revolvingového úveru nebolo možné dohodnúť výšku úveru, počet splátok, a podľa rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co 95/2010 ani výšku RPMN.

Odporca nedodrжал platobnú disciplínu keď sa oneskoril s platením splátok. Dňa 28.04.2011 ho preto navrhovateľ v zmysle § 3 hlavy 6 ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy vyzval na úhradu celej dlžnej sumy vo výške 1078,62 Eur. Z nej odporca doposiaľ nič neuhradil. Uvedená suma pozostávala z istiny 923,03 Eur, úrokov vo výške 130,44 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 12,80 Eur, úroku z omeškania vo výške 3,41 Eur a poplatku za výpis z účtu vo výške 8,94 Eur.

Odporca sa k návrhu nevyjadril.

Oznámením doručeným súdu dňa 16.10.2013 vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajší účastník na strane odporcu. Vo svojom vyjadrení zo dňa 06.12.2013 uviedol, že v danom prípade došlo nepochybne k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí obsahovať obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z.z. Keďže ich neobsahovala, úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 citovaného zákona). Keďže išlo o plnenie bez platného právneho titulu, na strane odporcu spotrebiteľa vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

V rámci predmetnej úverovej zmluvy malo dôjsť medzi nimi tiež k uzavretiu Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I. a Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru II. Odporca však nemal v úmysle okrem úverovej zmluvy uzatvoriť aj zmluvu o revolvingovom úvere. Preto ju treba považovať za absolútne neplatný právny úkon pre nedostatok vôle odporcu.

Pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitostí požadovaných v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z., a s tým súvisiacim nedostatkom jej písomnej formy predpísanej zákonom, k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere medzi navrhovateľom a odporcom nedošlo. Zmluvu je potrebné považovať za neplatnú aj pre nedodržanie zákonom predpísanej formy v zmysle ust. § 40 ods.1 Občianskeho zákonníka.

Na základe splátkového kalendára boli zo strany navrhovateľa odporcovi poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1230 eur (debetné operácie pod položkou istina). Odporca mu doposiaľ uhradil sumu 480 eur (kreditné operácie pod položkou čiastka celkom).

Nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, poplatkov za výber z bankomatu navrhovateľovi nepripadá v dôsledku absolútnej neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere. Patrí mu len nárok na zaplatenie sumy vo výške 750 eur. Voči tomu, ale vzniesol námietku premlčania.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Navrhovateľ mal postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ) a na strane dlžníka vystupoval účastník, fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v

rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Súd preto posudzoval právny vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľský a aplikoval ustanovenia OZ upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§52 a nasl. OZ).

Podľa § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Účastníci uzavreli dňa 26.03.2009 zmluvu o úvere. Navrhovateľ tvrdil, že jej súčasťou bola zmluva o revolvingovom úvere. Predložená zmluva o úvere má charakter formulárovej zmluvy. V časti o ÚP je predtlačené vyhlásenie, že klient (odporca) a spoločnosť (navrhovateľ) podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I, čiže Zmluvu o RÚ I. Z takto predtlačenej zmluvy možno konštatovať, že pri podpise úverovej zmluvy navrhovateľ vnútil odporcovi aj iný úkon, konkrétne zmluvu o revolvingovom úvere. Takéto zmluvné dojednanie o revolvingovom úvere sa považuje za nekalú prax navrhovateľa.

Ustanovenia ÚP podľa hlavy 8 až 11, na ktoré odkazuje Zmluva o RÚ I., neboli s odporcom individuálne vyjednané, nemal možnosť ich reálne ovplyvniť alebo vylúčiť, nakoľko išlo formulárovú zmluvu. ÚP sú mimoriadne rozsiahle, napísané veľmi neprehľadne, drobným, ťažko čitateľným písmom a vyznačujú sa množstvom právnej terminológie, ktorá spôsobuje medzi zmluvnými stranami značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, v neprospech odporcu ako spotrebiteľa (obdobne rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/249/2012, 17Co/266/2012).

Súd ďalej, s poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, uvádza, že odporca podpísaním predtlaču úverovej zmluvy podpísal časť textu týkajúceho sa iného záväzkového vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti, ako je ten, ktorý vznikol na základe úverovej zmluvy. Takýto spôsob uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch, aj Občianskeho zákonníka, je neakceptovateľný, pretože vzbudzuje pochybnosť o skutočnej (slobodnej a vážnej) vôli odporcu vstúpiť uzavretím úverovej zmluvy súčasne do ďalšieho záväzkového vzťahu na základe zmluvy o revolvingovom úvere. Nemožno súhlasiť s názorom navrhovateľa, že odporca prejavil vôľu byť účastníkom aj záväzkového právneho vzťahu založeného zmluvou o revolvingovom úvere, podpísaním zmluvy a následnou aktiváciou úverovej karty.

Aj napriek tomu, že zmluva o revolvingovom úvere nebola platne uzavretá pre nedostatok podstatnej náležitosti právneho úkonu - skutočne daná vôľa a teda taký úkon je absolútne neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ, súd ďalej konštatoval, že nebola dodržaná ani zákonom predpísaná písomná forma (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z.) a zmluva neobsahovala ani obligatórne náležitosti vyžadované ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.. Podľa § 40 ods. 1 OZ, ak úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov je neplatný. Preto aj z tohto dôvodu je zmluva o revolvingovom úvere absolútne neplatným právny úkonom.

Súd mal z predloženého splátkového kalendára (č.l. 8-10 spisu) preukázané, že odporca čerpal celkovo sumu 1 230 Eur (položky štvrtého stĺpca kalendára) a navrhovateľovi doposiaľ uhradil sumu 480 Eur (položky tretieho stĺpca kalendára). Navrhovateľ mu okrem poplatkov a úrokov účtoval aj zmluvné pokuty v celkovej výške 23,54 Eur. Keďže zmluva o úvere bola absolútne neplatným právny úkonom,

navrhovateľovi vznikol nárok len na plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 OZ vo výške 750 Eur (rozdiel medzi poskytnutými a uhradenými peňažnými prostriedkami).

Voči tomuto nároku vzniesol vedľajší účastník námietku premlčania. Tento vedľajší účastník v konaní, nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku a do konania vstupuje podľa § 93 ods. 2 OSP z vlastnej vôle. Súd sa zaoberal námietkou vedľajšieho účastníka, nakoľko táto bola v záujme hlavného účastníka (odporcu) a nejednalo sa o procesný úkon, ku ktorému by súd mohol prihliadnuť len s výslovným súhlasom hlavného účastníka, teda odporcu (obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/1/2013 z 30.05.2013).

Ako už súd konštatoval, plnenie navrhovateľovi prináležalo len z titulu bezdôvodného obohatenia, nie úverovej zmluvy. Premlčanie nárokov z bezdôvodného obohatenia upravuje Občiansky zákonník v ust. § 107. Rozlišuje medzi subjektívnou a objektívnou premlčacou dobou. Dvojiročná subjektívna doba začína plynúť od doby, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna doba je trojiročná a jej začiatok je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Subjektívna doba však môže plynúť len v rámci plynutia objektívnej doby.

Z údajov splátkového kalendára vyplývalo, že navrhovateľ poskytol odporcovi posledné plnenie dňa 15.07.2010 (výber z bankomatu vo výške 30 Eur). Od tohto momentu mu začala plynúť objektívna premlčacia doba. Táto mu márne uplynula dňa 15.07.2013, nakoľko si nárok na súde neuplatnil do jej skončenia. Návrh na začatie konania podal až dňa 12.09.2013.

Keďže vedľajší účastník na strane odporcu úspešne vzniesol námietku premlčania, súd nárok navrhovateľa v celom rozsahu zamietol podľa § 100 ods. 1 OZ.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP. Navrhovateľ bol v celom rozsahu neúspešný, odporcovi ako úspešnému účastníkovi žiadne trovy nevznikli. Na jeho strane vystupoval vedľajší účastník, ktorý si uplatnil trovy právneho zastúpenia vo výške 336,67 Eur. Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako samotný účastník konania, čo znamená, že v prípade úspechu mu môže byť priznaná náhrada trov. Vedľajší účastník má právo dať sa zastúpiť v súdnom konaní advokátom, lebo ide o ústavou zaručené právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR). Z toho dôvodu za účelne vynaložené trovy konania treba považovať aj trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v súdnom konaní.

Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávali z 3 úkonov právnej služby vyúčtovaných podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z.: prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie z 06.12.2013 a zastupovanie na pojednávaní 14.02.2014, pričom výška odmeny za jeden úkon bola 61,41 eur. Pri jej určení vedľajší účastník vychádzal z hodnoty sporu 1 078,62 Eur. K jednotlivým úkonom prirátal režijný paušál 2x 7,81 eur (za úkony vykonané v roku 2013) a 1x 8,04 eur (k úkonu účasť na pojednávaní v roku 2014).

Okrem toho si uplatnil náhradu cestovného vo výške 48,38 eur (základná náhrada a spotrebované pohonné hmoty) za cestu na pojednávanie z Lučenca do Banskej Bystrice a späť dňa 14.02.2014 motorovým vozidlom VW Golf vo vzdialenosti spolu 168 km, spotrebe paliva 7l/100 km a cene paliva 1,50 eur/liter. Čas strávený cestou do miesta pojednávania a späť bol v rozsahu 6 začatých polhodín. Pri náhrade 13,40 eur za začatú polhodinu si podľa § 17 vyhlášky vyúčtoval náhradu za stratu času 80,40 eur.

Súd môže úspešnému účastníkovi priznať iba účelne vynaložené trovy konania. Za taký úkon nepovažoval účasť na pojednávaní a vyúčtovanie náhrady cestovného a straty času za účasť na pojednávaní dňa 14.02.2014. Vedľajší účastník na pojednávaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, pridržiaval sa svojich písomných návrhov.

Na základe uvedeného súd priznal ako účelne vynaložené trovy konania 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vo výške 61,41 eur, vyjadrenie z 06.02.2013 vo výške 61,41 eur a 2x

režijný paušál po 7,81 eur. Spolu tak priznané trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu predstavujú sumu 138,44 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.